

MŪSŲ LIETUVA

NR. 42 (1420) XXVII. 1975 M. SPALIS—OUTUBRO 16 D. — 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Nijolė teisme

Prancūzijoje ir Europoje garsi buvo Joana Arkietė, nepaprastais savo žygiais nustebinusi pasaulį antgamtinio savo tikėjimu ir drąsa. Kaip tokia ji įėjo istorijon, ir visi, kurie studijuoja Europos gyvenimą, negali jos nepastebėti. Laiko tėkmė apipynė ją legendomis, tačiau istorinis branduolys šviečia visiems laikams. Jis rodyte rodo, kaip kartais ir silpna mergaitė tampa didvyre. Ta prasme Joana Arkietė nėra vienintelė pasaulyje. Tokių yra daug įvairių tautų gyvenime. Netruksta jų ir Lietuvos kovose. Buvo jų senaisiais laikais, yra jų ir dabar. Jos išskyla ypač neramiais laikais, kai tauta būna priversta įtempti jėgas. Lietuviškos Arkietės garsėjo sukilimų metais, nepriklausomybės frontuose (nevienu buvo atžymėta atitinkamais medaliais), partizanų kovose, pogrindžio veikloje. Jų yra ir dabar, tik jų vardai nevisuomet pasiekia viešumą. Šiuo metu iškilo Nijolė Sadūnaitė, primenanti Joanos Arkietės drąsą. Jos laikysena Vilniaus teisme atkreipia į save visos tautos dėmesį. Kaltinama už "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" platinimą bei dauginimą, ji laikėsi nepaprastai drąsiai, tvirtai, įtikinančiai, nors buvo grasinama psichiatrine ligonine ir morališkai kankinama. Sovietiniame teisme įprasta matyti kaltinamąjį, apgailestaujantį savo nusikaltimus ir prašantį pasigailėjimo. Nieko panašaus nebuvo Nijolės laikysenoje.

★ ★ ★

Užuot prisipažinusi kalta, Nijolė pareiškė: "...ne aš, o jūs esate nusikaltėliai, kurie laužote elementariausias žmogaus teises, garantuotas įstatymais, Konstitucija, Visuotine žmogaus teisių deklaracija, ir ginote melą, prievartą bei smurtą..." Nijolė gerai žinojo, kad sovietinis teismas yra rimta grėsmė žmogaus likimui. Juk jisai yra pasiuntęs į Sibiro lagerius dešimtis tūkstančių už vadinamąją "antitarybinę" veiklą. Tačiau Nijolė, kaip ir anksčiau Simas Kudirka, atsisakė advokato, nes tai reiškia terorą jį parūpinusiems. Be to, anot Nijolės, "tiesos ginti nereikia, nes ji visagalė ir nenugalima! Tik klasta ir melas, būdami bejėgiai prieš tiesą, reikalingi ginklų, kareivių ir kalėjimų, kad pratęstų savo niekšingą viešpatavimą..." Nepaprasta jos drąsa matyti ypač šiuose žodžiuose: "Aš esu teisi ir už teisybę sutinku ne tik prarasti laisvę, bet su džiaugsmu atiduočiau ir gyvybę. Nėra didesnės laimės kaip kentėti už tiesą ir už žmones." Pareiškusi, kad visus žmones mylintis asmuo turi teisę pasakyti ir skaudžią tiesą į akis, Nijolė pažėrė teisėjams šiuos Putino žodžius: "Ir tribunoluos išdidžiai teisiuosius smerkia žmogžudžiai. Jūs minate altorius, nuo jų įstatymo sugriuvo ir nuodėmės ir doros..." Tai poetiški žodžiai, bet išreiškia akivaizdžią tiesą, kad okupuotoje Lietuvoje nusikaltėliai teisiam nekaltuosius.

★ ★ ★

Kad iš tikrųjų taip yra, Nijolė priminė, jog visi "LKB Kronikos" rėmėjai myli žmones, kovoja už jų laisvę, garbę, asmeninę sąžinės laisvę, kuri Lietuvoje yra paneigta, nežiūrint konstitucijos garantijų. Nusikaltimas yra ne sąžinės laisvės turėjimas bei jos vykdymas, o jos paneigimas. Štai pačios Nijolės žodžiai: "LKB Kronika, tarsi veidrodis, parodo ateistų nusikaltimus prieš tikinčiuosius. Kadangi nedorybė nesigroži savo šlykštumu, ji bailsi savo atvaizdu veidrodyje. Dėl šios priežasties jūs nekenčiate visų tų, kurie nuplėšia nuo jūsų melo ir veidmainystės šydą." Ar reikia didesnės drąsos bei įžvalgos pasakyti visą tiesą, ir dar kur — teisme? Negana to, ji išdrįso protestuoti ir tardymo metu — neatsakinėjo į tardytojų klausimus. Kai šie pagrasino psichiatrine ligonine, Nijolė parašė skundus jų viršininkams. Tęsdama savo gynimosi kalbą, Nijolė priminė sovietinės valdžios dekretą apie tikinčiųjų Bendrijos atskyrimą nuo valstybės ir jo nevykdymą.

Vokiečių kardinolas Lietuvoje

Lietuvos vyskupų pakviestas, Berlyno arkivyskupas kardinolas Alfredas Bangsch rugpjūčio 22-27 dienomis lankėsi okupuotoje Lietuvoje. Rugpjūčio 24 d. buvo iškilmingai sutiktas Panevėžio katedroje, kur jo laukė vyskupas R. Krikščiūnas su dvasiškijs ir beveik visas miestas. Ypač daug dalyvavo jauni-

gresas į Kauno arkivyskupijos baziliką. Čia jo laukė visa Kauno dvasiškijs ir kelių tūkstančių tikinčiųjų minia. Kilimai ir gėlės puošė takus. Tautiniais drabužiais pasipuošusios jauno gretos sudarė špalerius.

Kardinolas buvo giliai sujaudintas tokio nuoširdaus sutikimo ir tai pabrėžė savo kalboje

Windsoro lietuvių kvartetas "Aušra" dainuoja Winnipego tautybių savaitėje — Folkloramoje
Napoleon Photo Studio

mo ir moksleivių.

Rugpjūčio 25 d. kardinolas Bengsch apsilankė Kaune, kur susitiko su Kauno arkivyskupijos apaštalinio administratoriumi vyskupu Juozu Matulaičiu - Labuku ir su vyskupu pagalbininku Liudu Poviloniu. 13 valandą Lietuvos laiku įvyko iškilmingas kardinolo Bengsch in-

Jo kalbą vertė Kauno kunigų seminarijos rektorius kunigas dr V. Butkus.

Po to kardinolas Bengsch apsilankė Kauno kunigų seminariją ir keletą Lietuvos katalikų parapijų. Taip pat kardinolas buvo sustojęs prie paminklo, pastatyto netoli Vilniaus žuvusių II-jame pasauliniame kare pagerbti ir susitelkę maldoję.

Grįždamas į Vokietiją kardinolas Bengsch pakvietė vyskupą Matulaitį-Labuką apsilankyti "Demokratinėje Vokietijos Respublikoje". Kardinolo Bengsch apsilankymas Lietuvoje padarė didelį išpuolį Lietuvos tikintiesiems.

Apie tai buvo paskelbta Vatikano "Radiogiornale" ir kitoje spaudoje. Kl.

— "Šeimos" vardu okup. Lietuvoje pradėjo eiti naujas žurnalas. Žada pasirodyti kiekvieną mėnesį. Žurnalas skiriamas tėvams.

— Baltijos jūros Lietuvos ruožas smarkiai nukentėjo nuo audrų. Šią žiemą ruošiamasi jį sutvirtinti.

Tikinčiųjų persekiojimas esą neveda į pergalę. "Ir jūs džiaugiatės pergale? Virš ko tad kyla jūsų pergalės triumfas? Virš moralinių griuvėsių, virš milijonų nužudytų negimusių kūdikių, virš išniekintos žmogaus vertės, virš menkų, suniekšėjusių žmogiškųjų... Jūsų nusikaltimai stumia jus kaskart didesniu greičiu į istorijos sąslaviną." Iš pateiktų ištraukų matyti, kad šiame teisme tikrasis prokuroras buvo ne sovietinės valdžios atstovas, o kaltinamoji Nijolė.

Tėviškės Žiburiai

LIETUVIAI PASAULYJE

Lietuviai tarptautiniame kongrese

Pirmas tarptautinis eucharistinis kongresas įvyko 1874 m. Avinjone, Prancūzijoje. Iki šiol buvo 40 tokių kongresų. Keturiasdešimt pirmas tarptautinis kongresas bus 1976 m. rugpjūčio 1-8 dienomis Filadelfijoje, kur yra JAV nepriklausomybės 200 metų sukakties minėjimo centras. Tai antras toks kongresas šiame krašte. Pirmasis buvo 1926 m. Mundelein (Čikagoje).

Kongresan suvažiuos žmonės iš įvairių pasaulio kraštų. Atskiri kraštai ar tautybės dalyvaus bendroje pamaldose ir atskirose programose. Dešimtyje paskutinių kongresų lietuviai dalyvavo gerai organizuoti. Ypač gerai organizuoti buvo Rio de Janeiro, Muencheno ir Melburno kongresuose. Būsimame kongrese lietuviai jau dabar ruošiasi dar gausiau ir iškilmingiau dalyvauti. Jau dirba lietuvių sekcijos komitetas Filadelfijoje, kuriam vadovauja kun. Kazimieras Pugevičius. Planuojama savaitės renginių programa. Komitetui talkina Lietuvių Kunigų Vienybė, o jį globoja vysk. Vincentas Brizgys.

Kongreso tema: "Eucharistija ir žmonijos alkis". Tema svarbi ir opi. Juk trečdalis žmonijos badauja. Trečdalis pasaulio yra kovingų ateistų valdžioje, kur tikėjimas persekiojamas. Žmogaus siela alksta Dievo, alksta tiesos, alksta laisvės ir teisingumo, alksta meilės ir taikos. Eucharistinio kongreso dalyviai šauksis Dievo pagalbos ir jėškos būdų tam alkiui nugalėti. Svarbiuosius žmonijos klausimus gvildens paskaitose, seminaruose, simpoziumuose. Paro-

Per Maskvą į Vilnių

Į Vilnių galima nuvykti tik per Maskvą. "Inturisto" kelionių biurai organizuoja grupių keliones "Aeroflot" lėktuvais. Atsisėdęs į tokį lėktuvą, atsiduri sovietų valdžioje ir pasidarai priklausomas nuo jų tarnautojų. Skrendant ne "Inturisto" lėktuvais, rusiška tvarka prasižeda Šermetevo aerodrome. Čia užpildomos anketos, kiek turi pinigų, čia reikia praeiti per muitinės tarnautojų rankas. Po to ima globoti ir tvarkyti "Inturistas". Lietuviai skiria labai daug reikšmės grupės vadovei, kuri yra tik tarnautoja. Jos pareiga padėti turistams, o ne įsakinėti. Žinoma, apie grupės arba pavienių asmenų nesusipratimus ji įpareigota pranešti savo viršininkams, bet ji yra bejėgė duoti leidimus. Visoj Sov. Sąjungoj "Inturistas" visur turi

dos, koncertai ir parada bus įpinti į kongreso programą.

Lietuviams būtina tame kongrese gausiai dalyvauti ir gerai jam pasiruošti. Svarbu ne tik badaujanti žmogų gelbėti, bet ir atnaujinti bei sustiprinti tikėjimą. Svarbu iškelti mūsų tėvynės ir tautos reikalus. Mūsų tauta yra dvasiškai marinama. Mes alkstame teisingumo ir taikos sau ir tėvynei. Viso pasaulio lietuviai kongrese jungsis maldoje. Visa tai duos drąsos kelti balsą už tikėjimo laisvę, o taip pat ir už Lietuvos laisvę, už lietuvių išlaikymą ir lietuvių suartėjimą. **Kongresas duoda mums progą supažindinti kitataučius su mūsų praeitimi ir dabartimi. O kad visa tai būtų galima tinkamai atlikti, reikia įvairių spaudinių, gerai organizuotos ir įspūdingos programos. Prof. dr. Vytautas Vardys rašo knygą apie tikėjimo padėtį Lietuvoje. Bus atspausintos "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos" vienoje knygoje angliškai. Reikalingi aštuonių dienų Mišių, maldų bei giesmių tekstai. Rengiamas koncertas ir paroda.**

Prel. Jonas Balkūnas, PA,
Lietuvių Kunigų Vienybės
pirmininkas

pirmenybę. Turistai už dolerius viešbučio krautuvėse gali pirkti dovanas. Visi pirkimai arba dolerių keitimai į rublius užrašomi arba išduodami kvitai. Grįžtant muitinės tarnautojai labai tikrina ką veži. Elektroninis aparatas priverčia iškratyti visas kišenes ir parodyti visus metalinius daiktelius. Toks tikrinimas palieka labai blogą įspūdį turistams. Saugus pasijunti tik atsisėdęs į ne rusišką lėktuvą. "Inturisto" patarnavimų kainos labai augštos. Kambarys, kuris vietiniam kainuoja 3 rublius (jei jis jį gali gauti), turistui išnuomojamas už 30 dolerių. Už dolerį mokama 70 kapeikų. Sanitarinės sąlygos (prausyklos) mieste dar labai senoviškos. Esant "bėdai", be vadovo pagalbos esi prapuolęs. Vadovų aiškinimai yra sujun-

Iškiliaji Australijos lietuviai

JURGIS VASILIAUSKAS

Su pasididžiavimu noriu parašyti keletą žodžių apie mūsų tarpe gyvenančią lietuvę **ELENA DAINIENE**.

ELENA DAINIENE, buvusi Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos narė švietimo reikalams ir Pabaltiečių Moterų Sąjungos steigėja bei pirmoji jos pirmininkė

Turbūt nėra Australijoje lietuvių, kurie jos pavardės nežinotų arba nebūtų skaitę apie jos veiklą lietuviškoje spaudoje. E. Dainienė yra viena tų, kurios ne tik dirba lietuvišką visuomeninį darbą lietuvių tarpe, bet yra ypatingai aktyvi ambasadorė kitataučiu tarpe. Prieš keletą metų (1969 m. kovo 24 d.) jos pastangomis buvo įkurta Adelaidėje Pabaltiečių Moterų Sąjunga. Per palyginti trumpą laiką ši S-ga suspėjo užsirekomenduoti kaip stiprus vienetas Austra-

lijos politinių organizacijų tarpe. Būdamą pirmoji Pabaltiečių Moterų S-gos pirmininkė, E. Dainienė, suėjusi į pažinti su vadovaujančiomis asmenybėmis Pietų Australijoje, pasirūpino, kad Pabaltiečių Moterų S-ga būtų priimta į visos Australijos Moterų Organizacijų šeimą, kurią sudaro apie 300 įvairių moterų organizacijų. Šito pasiekusi, ji turėjo progos kalbėti apie Pabaltijo tragediją daugelyje progų per tų moterų organizacijų atstovų suvažiavimus. Daugeliu atvejų jos pasiūlytos rezoliucijos, liečiančios Pabaltijo reikalą, buvo priimtos ir pasiūstos ministeriui pirmininkui. Savo paskaitomis Australijos moterų organizacijoms E. Dainienė išskėlė mūsų tautos tragediją ir įrodė, koks žiaurus ir neteisingas buvo min. pirm. Whitlam elgesys, pripažįstant Pabaltijo valstybes Sovietų Sąjungai. Kai paskutinį kartą E. Dainienė skaitė išsamią paskaitą moterų organizacijų atstovų konferencijoje Pabaltijo klausimu, susilaukė daug simpatijų iš Australijos Moterų Organizacijų vadovų, net buvo pakviesta skaityti daugiau tokių paskaitų visose Australijos valstijose!

Lietuvių tarpe E. Dainienė yra gerai žinoma veikėja visuomenininkė. Dvi kadencijas — 4 metus — išbuvusi aktyvia ALB krašto valdybos narė švietimo reikalams, pagyvino savaitgalio mokyklų veiklą, daug rūpinosi mokslo priemonėmis, knygomis, premijomis ir pan. **T. Ž.**

giami su komunistine propaganda. Labai pabrėžiama II D. karo pergalė, bet nutylimi Stalino darbeliai prieš karą ir po karo. Penkių dienų kelionė į Vilnių, aišku, nėra verta išleisti pinigų, bet tai vienintelė galimybė susitikti artimuosius. "Inturistas" prekiauja žmonių jausmais. Tai sovietinės tvarkos dalis. Jam yra įsakyta vilioti turistus ir kuo daugiau surinkti svetimų kraštų valiutos. "Inturistas" yra nelietuviška įstaiga, "Gimtojo Krašto" reklamuojama. Visos jos pajamos eina Sov. Sąjungos išdui. Lietuviai "Inturiste" yra tik tarnautojai, įpareigoti duoti patalpas, valgi, propagandą atvykusiems pasižiūrėti senojo Vilniaus. **Turistas**

ALOYZO BARONO romaną "Mėnesiena", išverstą latvių rašytojo Janio Zarinšo, Čikagoje išleis latvių leidykla "Gramatu Draugs". Ji jau yra išleidusi A. Barono romaną "Abraomas ir sūnūs", kurį taip pat vertė J. Zarinš. Ši leidykla taipgi netrukus skaitytojams pateiks ir latvių kalbon išverstą A. Solženicino "Gulago salyną".

KUN. LADAS BUDRECKAS išleido dvi savo komponuotas giesmes mišriam chorui — "Sveika, Marija" ir "Kalėdų nakties bernelių giesmė". Leidinio mecenatas — prel. J. Kazalius. Spaudė pranciškonų spaustuvė Brooklyne, N.Y. Leidinį platina "Muzikos Žinios", 6 Oak St., Clark, N.J. 07066, USA.

KOMPOZ. GIEDRA GUDAUSKIENE, gyvenanti Los Angeles mieste, Kalifornijoje, yra sukūrusi orkestrinę suita "Los Angeles peizažai", kurią sudaro keturios dalys — "Olivero gatvė", "Kiniečių kvartalas", "Lietuvių bažnyčia Sv. Jurgio gatvėje" ir "Hollywoodas". Specialiame koncerte, skirtame JAV 200 metų sukakčiai, šią suita atliks Alvin Mills diriguojamas Brentwoodo simfoninis orkestras. Siuitos orkestracija pasirūpino pats dirigentas. Koncerto programon yra įtraukti ir kitų septynių amerikiečių kompozitorių kūriniai.

SPALVOTŲ SKAIDRIŲ KONKURSA surengė Lietuvos Fotografijos Meno Draugijos Šiaulių skyrius. Konkursui buvo pateikta apie 200 darbų. Miesto kultūros skyriaus diplomus už gražiausius skaidres laimėjo gydytojas I. Dapkevičius ir konstruktorius P. Motekaitis.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

TIK 3 MĖNESIAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

PLJK KOMISIJŲ VADOVAI

Šiaurės Amerikoje sudaryti aštuonių, JK darbo komisijų branduoliai, prie kurių korespondenciniu būdu prisideda ar prisidės jaunimas iš kitų kraštų. Komisijos posėdžiaus jaunimo stovykloje Argentinoje ir studijų savaitės metu Brazilijoje.

Komisijoms vadovauja šie asmenys:

- 1) Informacijos skleidimas jaunimo tarpe - Emilija Pakštaitė.
- 2) Jaunimo bendradarbiavimas - Rasa Šoliūnaitė.
- 3) Lietuviškai nekalbančio jaunimo įjungimas į Sąjungos veiklą - Vytautas Radzivas.
- 4) Išsivijęs lietuvininkas - Marytė Dambriūnaitė.
- 5) Jaunimo politinė veikla - Viktoras Nakas.
- 6) Jaunimo sąjungos ryšiai su jaunimo organizuotais vienetais - Linas Rimkus.
- 7) Jaunimo sąjungos ryšiai su Lietuvių bendruomene - Romas Sakadolskis.
- 8) PLJS centrinės institucijos - Petras Kisielius.

KONGRESO PARUOŠIAMASIS SUVAŽIAVIMAS JAV

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos vadovybė, Clevelande, š. m. rugsėjo 20-21 d.d. suruošė JAV Jaunimo kongreso atstovų ir JAV LJS Tarybos narių bendrą suvažiavimą. Tikslas - aptarti klausimus, kurie numatomi svarstyti III PLJK metų Pietų Amerikoje. Suvažiavimo metu įvyko ir JAV trečioji JAV LJS Tarybos sesija, kurios metu padaryta eilė einamųjų reikalų pranešimų ir patvirtinti du nauji JAV LJS Valdybos nariai - stud. Linas Rimkus (narys ryšiams su jaunimo organizuotais vienetais palaikyti) ir stud. Pranas Pranckevičius (narys neorganizuotam jaunimui), abu iš Čikagos.

Suvažiavimo pradžioje pakviesta JAV LJS Valdybos sekretorė ir JK atstovė iš Lemonto (netoli Čikagos) padaryti pranešimą apie jos viešnagę Pietų Amerikoje. R. Šoliūnaitė praleido šią praeitą vasarą talkindama Kongreso ruošoje Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Ji vyko Pasaulio Lietuvių

NAKVYNIŲ KOMISIJA

Telefonai ir adresai:

Petras ir Roseli Bilevičiai - R. Inhagapi, 65 - tel. 274-4047
 Vytas Bacevičius - R. Pedro de Godoi, 396 - tel. 63-9343
 Angelika Trūbienė - R. Marechal Malet, 451 - tel (darbo) 273-0338.
 Arnaldas Zizas - R. das Heras, 1248

DIRBKIM KARTU +

ESTA NA HORA DE COLABORAR

Bendruomenės pinigais. Pasak R. Šoliūnaitės, Kongreso ruošia Pietų Amerikoje vyksta dideliu tempu: Visur ji patyrė gyvą jaunimo susidomėjimą tiek Kongreso tiek lietuviškais reikalais. Nors tenykštis jaunimas turi nemažai problemų su lietuvių kalba, jų lietuviška dvasia aiškiai matosi tame pasiryžime ir entuziasme, kuriuo jie ruošiasi Kongresui. JK yra pajudinęs ne vien jaunimą - jį pagal išgales remia visos trys lietuvių kolonijos.

Toliau pranešimui pakviestas PLB Valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams, Romas Kasperas iš Čikagos. Jis palaiko glaudžius ryšius tarp PLB, III PLJK ruošos komitetų Pietų Amerikoje ir JK pareigūnų Šiaurės Amerikoje. R. Kasperas davė eilę praktiškų patarimų norintiems į JK vykti ir pranešė apie finansų telkimo padėtį.

Po pietų pakviestas Kongreso informacijos tarnybos Vašingtone vedėjas Romas Sakadolskis. Jis pristatė „III PLJK darbo komisijų projektą“, kuris sudarytas pasitarus su PLJS Ryšių centru, JAV LJS ir Kanados LJS Valdybų pareigūnais. Darbo komisijos bus pagrindinis įrankis, siekiant susidoroti su daugybe klausimų kurie bus Kongrese keliami. R. Sakadolskis pristatė trečią šio projekto versiją; galutinė bus paruošta netrukus, vadovaujantis suvažiavimo paruoš-

tomis pastabomis. Kai kurios komisijos veikla ir Kongresui pasibaigus, pradėjus vykdyti jo nutarimus. Todėl Clevelando suvažiavime dalyvavo tiek atstovai, tiek Tarybos nariai, kad visiems būtų aišku, kokiose srityse gali tecti dirbuotis kitais metais.

Suvažiavimo paskatinti, Gabija Juozapavičiūtė (iš Kanados) ir R. Sakadolskis sutarė paruošti trumpą vadovėlį, kuriame būtų surašyta diskusijoms būtina informacija apie PLJS, LB ir III PLJK ruošą. Vadovėlį numato išleisti Kanados LJS vieno mėnesio bėgyje.

Čikagoje veikiąs PLJS ryšių centras skuba paruošti „Jaunimo kongreso vadovą“, plataus masto skaitinių leidinį, kuriame atsisipindės kongrese svarstomos temos. Pirmą bus išsiuntinėta JK atstovams visų straipsnių santrauka. Pasirinkę paskiras temas, atstovai pagal užsakymą iš Ryšių centro gaus išstisus straipsnius. Tai ir bus individualaus atstovopasiruošimo kongresui pagrindas. JK vadovą (leidinį) redaguoja čikagietė Milda Tamulionienė. Vadovą numatyta baigti spalio mėn.

Kanadoje panašus suvažiavimas įvyks spalio 25-26 d.d.

JAUNIMO KONGRESO DARBO KOMISIJŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

1) INFORMACIJOS SKLEIDIMAS JAUNIMO TARPE: kaip palaikyti jaunimo tarpusavio ryšius kongresui praėjus, kokios įstaigos reikalingos paski-

JAUNIMO KONGRESO atstovų posėdyje spalio 5 posėdžiauja Londrinos valstybinio universiteto profesoriai Rimgaudas ir Emantė Jūraičiai, kurie vadovaus JK studijų savaitei, Itaici, 1976 sausio 1 - 6 dienomis. Dešinėje atstovė Laima Vosyliūtė.

KONGRESO INFORMACIJOS TARNYBA persikėlė į naujas patalpas, Romo Sakadolskio naują gyvenvietę. Visais reikalais kreiptis: 805 Houston Ave., Apt. 4, Takoma Park, MD 20012, EUA.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA, MŪSŲ ŠIRDY VISADA - PÁTRIA DE NOSSOS PAIS, LITUANIA, TU ESTARÁS SEMPRE EM NOSSOS CORAÇÕES.

JAUNIMO KONGRESO KALENDORIUS

Lapkričio 25, baigiasi registracija važiuojančių į Argentiją ir Urugvajų Jaunimo kongreso ekskursija.

Gruodžio 6-7, PLJK trijų kraštų paskutinis bendras posėdis, Buenos Aires.

Gruodžio 17 ar 18, autobusai su jaunimu ir kongreso svečiais išvyksta iš SP į Buenos Aires.

Gruodžio 20, Jaunimo kongreso stovykla prasideda prie Buenos Aires, Pilar mieste.

Gruodžio 25, stovykloje kalėdinė šventė.

Gruodžio 26, Jaunimo kongreso šventė („atidarymas“) San Martin teatre, Bs. As.

Gruodžio 27, Talentų vakaras, Montevideo, Urugvajuje.

Gruodžio 28, Montevidėjuje Kongreso meno mugė ir šokių vakaras.

Gruodžio 29, autobusai išvyksta iš MVD į São Pauli.

Gruodžio 31, Naujuju Metu sutikimas, Clube Homs, Av. Paulista.

Sausio 1 - 6, PLJK Studijų savaitė Itaici, Vila Kostka.

Sausio 1 - 6 ir 8-9 svečių ekskursijos po São Paulo, Rio de Janeiro ir kitur.

Sausio 6, 19:30, Jaunimo kongreso uždarymas ir tūkstantinio vėjus diplomų itekimas, Palácio das Convenções, Anhembi.

Sausio 7, Kongreso tautinių šokių šventė.

Šiame kalendoriuje dar bus įtraukti kiti renginiai: parodos, ekskursijos, pamaldos, vakarienės, apeigos prie paminklų, svečių atvykimo datos ir panašiai.

ruose kraštuose ryšiams su centrinėmis PLJS institucijoms palaikyti, korespondenciniams ryšiams, informacijos biuro reikalingumas ir veiklos būdai; magnetofoninių įrašų pasikeitimas.

2) JAUNIMO BENDRADARBIAVIMAS: kuriose srityse pagėdijamos kelionės po kraštus, kokie tų kelionių tikslai bei sąlygos; kultūrinių grupių siuntinėjimas ateityje; kokios galimybės pasikeisti kitokia medžiaga - dailės ar foto darbai, plokštelėmis, knygomis, leidiniais, filmo juostomis, kokios galimybės pasikeisti jaunimo vadovais, kur jie reikalingiausi. Kaip galima pasidalinti šiu projektų finansine našta.

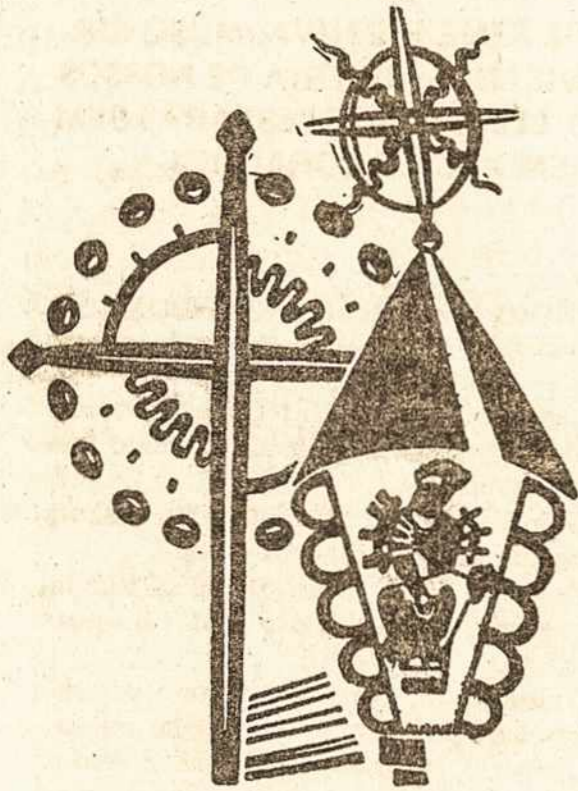
3) LIETUVIŠKAI NEKALBANČIO JAUNIMO ĮJUNGIMAS Į JAUNIMO SĄJUNGOS VEIKLĄ. Kokia nuomonė vyrauja kraštuose - ar įjungti visus, kurie save laiko lietuviais, ar atskirti lietuviškai nekalbančius ir nekalbančius. Kas kraštuose daroma lietuviškai nekalbančių jaunimą įtraukti į to krašto jaunimo organizuotą gyvenimą. (Bus daugiau)

PAGERBĖ PROF. GREIMĄ

Spalio 10 LB Akademiniis sambūris Eduardo restorane pagerbė pereiną savaitę Prancūzijon grįžtantį prof. Algirdą Greimą, skaičiusi lingvistikos paskaitas São Paulyje, Santo André ir Curitibaje. Jo paskaitos USP buvo perpildytos, klausytojų susidomėjimas labai didelis.

TIESA IR GYVENIMAS

ATGAILOS SAKRAMENTO REFORMA

dėmes bent metų būvyje, ir prieš kitą bendrąjį išrišimą (Ordo 34). Dažnai klausama, „Ar generalinė absoliucija“ atleidžia nuodėmes, ar neatleidžia? Jei atleidžia, tai kam jas dar paskui išpažinti?“

Šitai klausiantieji pamiršta faktą, jog ne kiekvienas tikras atleidimas sykiu panaikina ir visas blogas nuodėmės pasekmes. Todėl yra reikalinga tęsti toliau apvalomai atsivertimą, nors jau ir buvo

atleistos nuodėmės. Toks klausimas dar labiau pamiršta, kokiais įvairiais būdais Bažnyčia padeda atgailojantiems. Po išrišimo dar reikalingas kunigo žodis ir liudijimas, jog Dievas yra gailestingas, kas darytina žmogui laimėti Tėvo draugystę, kiekvieno atgailotojo individualiu atveju. Atsimintina, jog šitoks kunigo patarnavimas yra išrišimo-surišimo dalis. Ji priklauso prie atgailos-sutaikymo sakramento ir todėl yra dalis to sakramento efekto.

NEPAKANKA ĮSTATYMA IŠLEISTI

Gali kam atrodyti, jog išleidus naujojo „rito“ dekretą, Vatikano II įsakytoji atgailos sakramento reforma būtų jau baigta. Bet įvairūs pakeitimai atgailos administravimo „rite“ niekad neįvyko viešais dekretais. Net ir šiandieną prirašytosios reformuos duos tikrų vaisių tik tada, kai bendras visai Bažnyčiai duotas dekretas bus vykdomas vietinėse bažnyčiose-parapijose.

Reformos pravedimui grėsia dvi pagundos:

Pirmoji: ir toliau administruoti atgailos sakramentą taip pat, kaip iki šiol, tik pakeičiant vieną kitą formulę, galvojant, jog iš sielovados taško žiūrint, nejmanoma sekti naujojo „rito“ sugestijas. Yra pagrindo manyti, jog kai kurie kunigai, susirūpinę išklausti ko trumpiausiu laiku ko daugiau išpažinčių, naujajį atgailos stilių atmes. Šitoks nusistatymas dar labiau sumažins penitentų skaičių. Vis daugiau tikinčiųjų vengs minimalistinio „rito“, stokojančio sielovadinio „smūgio Jėgos.“

Antroji pagunda būtų naudotis naujuoju „ritu“, nepersiimant jo dvasia, t.y. individualų klausyklos „meistro“ darbą pakeičiant bendruomeninės atgailos masine produkcija. Ši situacija baigtusi formulės beiškančia minia, o ne atsinaujinimo siekiančia bendruomene.

Tikroji naujųjų direktyvų siekiama reforma turi įvairuoti tarp šitų dviejų kliūčių, rimtai ir lanksčiai pasinaudoti formomis, tinkamomis paskiriems atvejams, ir likti ištikima nustatytoms „rito“ normoms.

NAUJOSIOS NORMOS NEIVESTINOS STAIGA IR NE IS KARTO VISIEMS

Kaip ir pats atsivertimas, jos turi būti vis patobulinamos ganytojų ir tikinčiųjų patirties.

Daugelis tikinčiųjų yra įgudę į kai kurias nusistovėjusias, sustingusias liturgines ir pastoracines praktikas. Jie jaudinsis dėl šių atgailos sakramento ieškojimo naujo būdo. Reikia patiems įsąmoninti ir sąmoninti kitus, jog visos atgailos sakramento teikimo-ministravimo formos iki šiol kilo iš to paties susirūpinimo padaryti jį suprantamesnį, prieinamesnį ir vaisingesnį. Ir pagaliau, niekada nepravesime reikalingos ir norimos reformos, jei drąsiai nepriimsime rizikos ieškoti ir bandyti.

Zoltán Alszeghy, S. J.
(vertė Jonas Kidykas, S. J.)

Mano lazda

KARL HEINRICH
WAGGERL

Karl Heinrich Waggerl gimė 1897 metais Bad Gastein, Austrijoje. Jaunystėje dirbo keltuvų patarnautoju, laikraščių pardavinėtoju ir kalnų laiptotojų vadovu. Dalyvavo pirmajame pasauliniame kare. Po karo apsigyveno Salzburgėje, kur lankė mokytojų seminariją. Vėliau pradėjo rašyti. Daugelis jo rašinių buvo premijuoti. Nemažas skaičius jo rašinių yra autobiografinio pobūdžio, kaip ir „Mein Stock“. Šitas apsakymėlis yra kiek ilgesnis, negu mano vertimas — aš paėmiau tik vadinamąjį apsakymėlio branduolį. VERTEJAS

Buvo vėlus, audringas žiemos vakaras. Kažkas pasibelėdė į duris. Murmėdamas nuėjau prie durų pasižiūrėti, kas tas vėlyvas svečias galėtų būti. Atidarius duris, į priėmimą gūžtelėjo vėjo pustomas sniegas. Pasiutiškas oras! Lauke, prie durų, stovėjo man jau daug sykių matytas senas žmogus. Jis dažnai ateidavo prie mano namo, pasibeldavo ir, durims atsidarius, atkišdavo išmaldai ranką. Niekados nepasisveikindavo, nepadėkodavo, tik pasižiūrėdavo į mane savo vandeningomis girtuoklio akimis ir laukdavo, kad aš jam į ranką įdėčiau gabalėlį dešros arba iš kišenės ištraukęs įmesčiau į delną keletą centų. Ant peties jis nešdavosi lazda, ant kurios galo kabodavo pakulinis maišas. Ši syki mane sujaudino to žmogaus storai apsnigta galva — jis buvo be kepurės. Nieko nelaukęs, nuėjau nuo pakabos savo vilnonę kepurę ir užtraukiau jam ant ausų. Nė žodžio neištaręs, senis kiek pasiūbavo, apsisuko ir nuėjo savo keliu.

Teisybę pasakius, aš tuo metu pagalvojau apie namo gale esantį tuščią kambarį.

Tuo momentu aš turėjau greitai apsispręsti. Šiltame ir jaukiame kambarėlyje buvo visa, kas reikalinga svečiui pernaktoti: lova, stalas, kėdė. Virtuvėje dar buvo likusi lėkštė sriubos, keletas sumuštinėlių, o ant palangės stovėjo pusiau nugertas butelis alaus. Bet tuo pat metu pagalvojau apie savo švariai užlaikomą namą ir apie šitą žmogystą — šlapią, purviną, dvokiančią degtinę. Mano pašamonėje pralėkė mintis, kaip jis, numetęs ant išvaškuotų grindų savo skarmalus, visas šašuotas ir utėlėtas, palis po švaria linine paklode. Greitai užtrenkiau duris, už jų palikdamas svetimo žmogaus vargą, audrą ir šaltį.

Dviem dienom nepraėjus, pas mane atėjo duobkasys. Rankoje laikė jis iš riešuto medžio gražiai išdrožta lazda. Jos rankena vaizdavo barzdoto žmogaus galvą, o trumpai apipjaustytos šakos — žmonių veidus. Visi veidai buvo atviromis burnomis ir atrodė, lyg veržtųsi kenčiančiųjų šauksmai.

Duobkasys pasiteiravo, ar aš nenorėčiau šią lazda nupirkti; jis ką tik duobėn užkassę vieną girtuoklį — tą senį Juozapą ir už tai jokio atlyginimo negavęs. Paėmiau iš jo tą lazda, sumokėjau nemažą sumą pinigų ir paprašiau, kad už tuos pinigus ant jo kapo dar ir medinį kryžių pastatytų. Smalsumo pagautas, užklausaui:

— O kada gi jis mirė?

— Jis ne mirė, bet sušalo, — atsakė duobkasys.

Čia aš noriu ne kitiems, bet sau pačiam priminti vieną dalyką: už blogi, kurį padarome, galbūt Dievas atleis, bet už gėrį, kurio pašykstėjome kitiems, niekad nebūs atleista.

Vertė V. Prišcepionka

PIRMENYBĖ GYDOMAJAI FUNKCIJAI

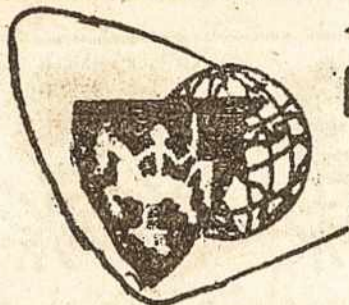
Naujasis „ritas“ aiškiai nustato ir ministro vaidmenį. Nuo vidurinių amžių kunigas visų pirma čia buvo teisėjas. Jam reikėjo susipažinti su „byla“, kad galėtų tarti „sprendimą“. Svarbiausia jo pareiga buvo klausiti tokius klausimus, kurių atsakymai užtikrintų išpažinties integralumą.

Naujojo „rito“ įžanga nors ir pamini teisėjo vaidmenį bei sprendimą, tačiau pirmon vieton stato gydymą. Ministras turi nustatyti sielos ligos „diagnozę“ ir duoti vaistus, savo laikyseną atskleisti Tėvo širdį ir savo panašumą į Kristų, Gerąjį Ganytoją.

Kaip tik tas naujas gydymosios nuodėmklausio funkcijos pabrėžimas išaiškina, kodėl Bažnyčia reikalauja po bendrojo kartais gauto išrišimo išpažinti savo nuo-

Brazilijos ukrainiečiai

Rio de Janeiro. — Naujausiais statistiniais duomenimis, Brazilijoje gyvena 155,000 ukrainiečių išeivių. Iš jų 65 procentai yra katalikų. Ukrainiečius katalikus Brazilijoje dvasiniai aptarnauja 50 Rytų apeigų kunigų. Ukrainiečiai yra gerai susiorganizavę, turi savas mokyklas, organizacijas, leidžia kelis laikraščius. Žmonių pagalbos srityje Brazilijoje ypač su dideliu pasiaukojimu dirba Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos ukrainietės vienuolės, kurios Brazilijos neturtingųjų tarpe išlaikė mokyklas, vaikų darželius, ligonines, o taip pat rūpinasi raupsuotaisiais. Brazilijos ukrainiečiai palaiko artimus bendradarbiavimo ryšius su lietuviais.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE
LITUANA Rua das Giestas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP
- Tel (011) 63-5723, 274-0934

I JAUNIMO KONGRESŲ ATVYKSTANČIŲJŲ SARAŠAS (nepilnas)

AUSTRALIJA

Adelaidė

Masiulytė, Nemira A
Mikužienė, Birutė A
Mockūnas, Jonas A
Varnas, Linas A

Brisbanė

Kiaušas, Vitas dr. A
Miškinytė, Julija A

Canberra

Andruška, Gediminas A
Pilka, Neris A
Saženytė, Dalia A

Melbournas

Araitė, Viltė A
Juška, Vytautas A
Milvydas, Algis A
Prašmutaitė, Birutė A
Prašmutaitė, Zita A
Statkus, Gediminas A

Sydnejus

Badauskas, Ričardas A
Bukevičius, Ričardas A
Karpavičius, Eduardas A
Laukaitytė, Regina A
Pilka, Arūnas A

ŠVEDIJA

Uppsala

Čeginskaitė, Marija A

KANADA

Hamiltonas

Kaminskaitė, Anelė A
Milašius P
Milašienė P
Šiulytė, Rūta A

Londonas

Bajelytė, Saulė
Bersėnaitė, Vida
Bliškytė, Julytė
Chainauskas, Marius
Chainauskas, M P
Chainauskaitė, Silvija
Chainauskienė, P
Dragūnevičius, Saulius
Dragūnevičius, Vitolis
Dragūnevičiūtė, Rūta
Genčiūtė, Rūta
Gudinskaitė, Rūta
Judickaitė, Dalia
Jusys, Algis A
Kairys, Linas A
Keras, Bernardas
Kerienė, P
Lukša, Bernardas
Lukša, Leonardas
Lukšaitė, Loreta
Miškinytė, Rūta (?)
Navickaitė, Lidija (?)
Pociūtė, Vida (7)
Pumputytė, Lori
Simanavičiūtė, Ramona
Šiaučiūnas, Feliksas

Valaitis, Antanas
Valaitis, Jurgis A
Valaitis, Vitas
Valaitytė, Vida
Vilienė, P
Vilis, P
Vyšniauskaitė, Julija A
Vyšniauskas, Antanas (?)
Zabulionis, Raimundas

Montrealis

Bendžiūtė, Kristina A
Blauzdžiūnaitė, Dana
Lukoševičiūtė, Rasa A

Ottawa

Girniūnas, Ladas A

Saint Catherines

Šetikaitė, Daiva A

Šiaurės Kanada

Poderytė, Giedrė A

Torontas

Budrienė, Gajutė P
Budrys, Povilas
Čepas, Algimantas A
Gabutis, Andrius A

BRAZILIJOS KRAŠTO FINAN- SŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

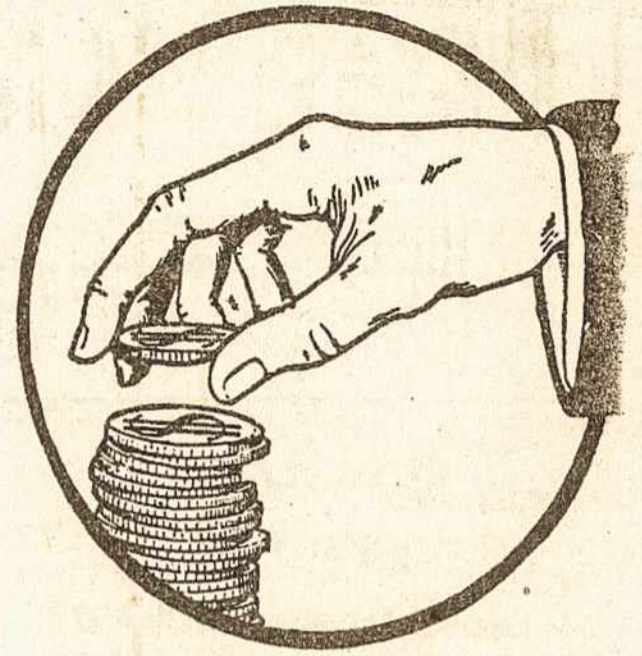
pirm. prel. P. Ragažinskas -

Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344

ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677

sekr. Halina Mošinskienė telef. 65-0907.

TUKSTANTINIS VAJUS

Prie tūkstantinio vajuos dar prisidėjo:
53. N. N. Įnesė Cr. 1.000,00

Pasizadėjusių įnašai -

Aleksas Kalinauskas 300,00

Kitos aukos -

Juozas Butauskas 500,00

Juozas Karasauskas 100,00

Albina Sukavičius 100,00

Vytautas Bacevičius 100,00

Casemiro Bacevičius 100,00

Alfredas Greskenis 300,00

BŪK DOSNUS

ir „tai ką atidavei, sugrįš tau dvigubai.“
PLJ Kongreso ruošimas P. Amerikoje
yra puikiausia proga iškelti lietuvių
tautai esminius bruožus: SVETINGU-
MĄ ir VAIŠINGUMĄ.

Turimomis žinomis atvyks daug
jaunimo, jį reikia priimti, pagloboti,
sudaryti sąlygas, kad jaustųsi jaukiai
mūsų tarpe.

Įvairiems parengimams reikalingos
salės, stovyklavietė ir t.t. Reikalinga pa-
pildyti finansinę padėtį.

Čia ateina į pagalbą L. Sąjunga-Ali-
anča. Lapkričio (novembro) mėn. 15-
16 d. ruošiamas BAZARAS, L.S. rū-
muose, Rua Lituânia, 67, Mokoje.

Tam BAZARUI reikalingos aukos.
Ne vien tai, kas, kaip anksčiau buvo
minėta „neberekalingų daiktų“ - gali
publika įsivaizduoti, tai tebūsią „senų
daiktų išpardavimas“ - ne. Tai tebuvo
sugestija tiems, kurie ištikrųjų negali
niekuo kitu prisidėti. Juo vertingesni
bus daiktai, tuo įplaukos bus didesnės.

Taipogi bus reikalinga jaunimo tal-
ka prie bazarų stalų, ir savaime aišku,
reikalinga atsivesti savo draugus ir pa-
žįstamus, kurie tuos daiktus pirktų.
Kaip tik prieškalėdinis metas patogus,
nes visada priimta dalintis dovanomis.
Tai čia pasirinkimas bus didelis.

Neuždarykite duris tiems, kurie pa-
sibels prašydami bazarui aukos. Ne sau,
bet jūsų vaikų ir anūkių ateičiai jos ren-
kamos. Kongreso pasisekimas yra svar-
bus tuo, kad jis jaunimą suburtų, suar-
tintų savo tarpe, o tas jaunimas yra mū-
sų pačių vaikai ir anūkai.

-Finansų Komisija.

SUSIRENKA PORTO ALEGRE, RS

Į Argentinos, Urugvajaus ir Brazili-
jos bendrą pasitarimą Jaunimo kongre-
so reikalais spalio 18-19 iš Buenos Ai-
res automobiliu atvažiuoja Argentinos
JK finansų komisijos vicepirm. Alfre-
das Ruplėnas, stovyklos komisijos va-
dovas Jonas Baltrūnas, būstinės vedė-
jas Viktoras Barzdžius ir talkininkė iš
Š. Amerikos Sesuo Ignė Marijošiūtė.

Iš Montevideo atvažiuoja fin. komi-
sijos pirm. Romas Mačanskas su Urug.
JK komiteto nare, savo žmona Birute.

Tarp iš São Paulo važiuojančiųjų y-
ra talkininkė iš Š. Amerikos Daiva
Vaitkevičiūtė ir kun. A. Saulaitis.

Tarptautinė folkloro šventė S. Paule, kurią surengė Japonų Kultūros draugija
(IX 13-14) "Nemunas" šoka Audėjėle. Scenoje - dalyvaujantių devynių tautų vė-
liavos. — ML Nuotrauka (T.Ž. Klisė)

KNYGNESYS

Atpasakojimas

Vincas Čižauskas buvo knygnešys. Kiti knygnešiai, kurie dirbo kartu su Vincu, mėgo jį ir laikė drąsiu vyru. Vinco Čižausko namai buvo visa Lietuva. Jis visą Lietuvą žinojo labai gerai, nes jam reikėjo žinoti — jis buvo gaudomas policijos ir turėjo slėptis nuo jos. Policija labai norėjo jį sugauti, bet jiems nesisekė. Jie žinojo, kad jis neša knygas iš Prūsijos ir platina tarp lietuvių, o tai buvo draudžiama.

Vieną miglotą naktį Vincas Čižauskas su draugu nešė knygas. Jie netyčia priėjo prie sargybinio namelio ir juos pastebėjo. Policininkai pradėjo šaudyti. Draugas spėjo pabėgti ir pasislėpti, o Vincas buvo pašautas. Bet jis nesirūpindamas savo sužeidimu, bėgo ir manė pabėgs. Bet daug kraujo nutekėjo ir jis nusilpęs apalpo. Knygos jam užkrito ant galvos ir jis numirė. Žmonės surado Vincą mirusį ir jį labai gražiai palaidojo. Visi jo labai gailėjosi.

Ramunė Cibaitė,
IV a. sk.
K. Donelaičio lit. m-la

GĖLĖS

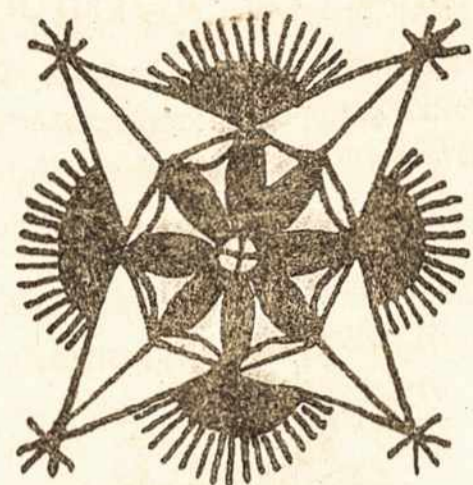
Gėlės auginamos nuo senų laikų. Senovės egiptiečiai labai mėgo gėles, kurių paveikslų yra išlikę ir šiandien.

Gėlės sodinamos parkuose, darželiuose ir kambariuose. Nuo senų laikų lietuvių įrengdavo gražius darželius prie gyvenamųjų namų, kur augindavo rūtų, bijūnų, jurginių, lelijų, žirniukų ir kitokių gėlių. Sekmadieniais mergaitės, eidamos į bažnyčią, nešdavosi mažas gėlių puokštes.

Gėlės auginamos visur pasaulyje, todėl jas galima pritaikyti įvairiame klimate ir įvairiose vietose — saulėje, pavėsyje, sausose ir drėgnose žemėse.

Vienos gėlės yra tokios, kurias turi kiekvieną pavasarį pasodinti. Kitos gėlės yra dvimetės, o kitos daugmetės. Dvimetės yra tos gėlės, kurios žydi antrais metais po pasodinimo. Daugmetės yra tos gėlės, kurios daug metų toje pačioje vietoje auga ir žydi.

Dana Varnaitė, 8 sk.
Lemonto lit. m-la

VORŲ TINKLAI

Yra žinoma, kad paveiktam tikrais chemikalais, vorai pradeda megzti skirtingų formų tinklus. Pagal šių tinklų formą galima nustatyti, kokių medžiagų buvo paveiktas voras. Neseniai buvo gamtininkų tyrinėjama, kaip atskirų nervinių celių suardymas veikia mezgamų tinklų formą. Bandymo metu vorus kryžiuočius apšvitindavo rubininio lazerio spinduliu. Per vieną mil. sekundę spindulys pažeisdavo voro patelės nervų centrus iki 7 tūkstančių milimetro gylio. Apšvitintų vorų tinklai labai skyrėsi nuo normalių. Jie buvo apskritesni, turėjo netaisyklingus kampus ir spirales, buvo mažesni. Švitintų vorų tinklų formos pakitimai skyrėsi nuo tų tinklų, kurių mezgėjai buvo paveikti chemikalais.

Bandymų rezultatai rodo, kad vorai turi du tinklų mezgimo centrus, ir centrinė nervų sistema juos valdo atskirai. Apatinis centras kontroliuoja mezgimo kokybę, darbo tvarką ir tinklo formą. Švitinant lazeriu, šis centras buvo pažeistas, tačiau centras, įsakantis megzti, liko nepalietas, todėl tinklai buvo numegzti bet kaip.

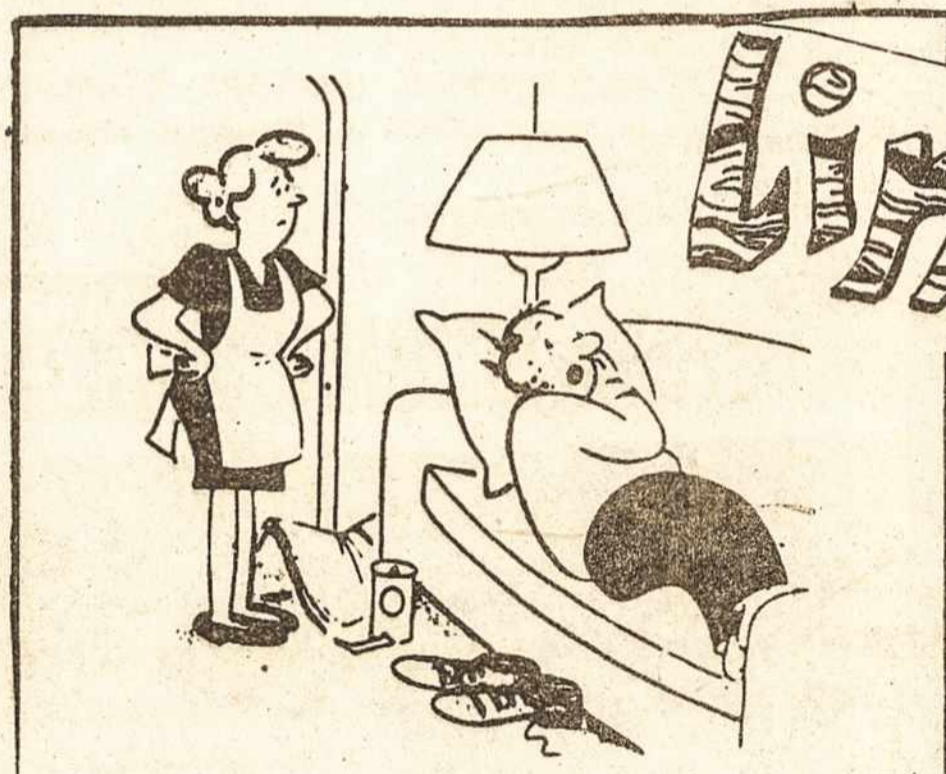

Jonas Minelga

BITUTĖ

Saulyte tetute, pamatėm bitutę,
Ji nardo tarp rožių ir liepų žieduos!
Medutį po lašą į avilį neša.
Jo sklidiną korį tuoj mums atiduos.

Vėjeli beūsi, jei lietu atpūsi,
Nekviesta, nelaukta — supyksi rimtai;
Ant karklo ir smilgos vos rasai sužvilgus,
Jau skraido, plasnoja bitučių šimtai.

— Dabar truputį popiet pamiegosiu. Nežinau, ar turėdamas tiek rūpesčių, galėsiu šią naktį miegoti....

SALTINIS

— Daryk, ką nori... Tik pirma pasakyk man, kur geležinės pinigų spintos raktai....

Rauliukui ne grožis, bet saugumas yra svarbiausia. Matosi aiškiai, kad saugiausias - šiukšlinės dangtis..

GLOBOJA
LITERATŪROS
RATELIS

LITERATŪRA · DAILĖ · MOKSLAS

LIETUVIAI ATIDARĖ METRŌ

Rugsėjo mėnesio Pasaulio Lietuvių Architektų bei Inžinierių Sąjungos skyriaus susirinkimas sutapo visai netikėtai su São Paulo garsaus požeminio traukinio MetrŌ visos 17,2 km linijos atidarymu penktadienį, rugsėjo 26.

Ir kaip tik susirinkimo pokalbis teko Daumantui Dikiniui, kuris yra amerikiečių firmos Bechtel do Brasil São Paulo skyriaus vedėjas ir tuo pačiu vienas pagrindinių MetrŌ statytojų. Inž. Dikinis su žmona Jadvyga, jau ketveris metus gyvena São Paule, savo bute priėmė beveik 20 pobūvio dalyvių, kurie susidomėję klausėsi pranešimo apie MetrŌ traukinių kontrolės sistemą.

Skaidrėmis iliustruotame pokalbyje inž. Dikinis suteikė bendrų žinių apie MetrŌ, pavyzdžiui, kad šiaurės-pietų linija turi 19 stočių keleiviams ir 7 stotis automatinei traukinių kontrolei. Visados pabrėžė valdymo sistemos bruožus, kurie visuotinai užtikrina, kad saugiai traukiniai važiuos ir, pavyzdžiui, niekad vienas ant kito neužvažiuos.

Visą MetrŌ tinklą valdo du skaitikliai - kompiuteriai, kurie dar sujungti su trečiu. Pastarasis reikalingas Valdymo centro vedėjui nelauktiems sunkumams išspręsti, o antrasis yra atsarginis kompiuteris. Kompiuterius turi taip pat ir kiekvienas dviejų vagonų vienetas.

Saugumo sistema remiasi 170 metrų uždromis kilpomis, kuriose nuolat leidžiami per bėgius signalai, kompiuteriui nurodą, ar toje vietoje stovi traukinys. Vagono ašis signalą nukerta, ir ženklonegaunąs instrumentas praneša kontrolei, kad traukinys stovi.

Tuo pačiu metu eina kiti signalai, prie pat bėgių paverčiami iš kompiuterio skaitlinio ženklo į labai plono balso signalą, siunčiamą traukinio pirmųjų dviejų vagonų kompiuteriui per antenas. Šis garsinis signalas traukiniui automatiškai nurodo, koks yra didžiausias leidžiamas greitis. Šio greičio negali peržengti traukinys ir jo negali padidinti konduktorius.

Kadangi saugumo ir valdymo sistemos yra visai atskiros, saugumo priemonės yra savarankiškos. Visa sistema jau išbandyta garsiaame San Francisco (JAV) miesto požeminiame, vadiname BART, ir tuo būdu São Paulo MetrŌ šiuo metu sistemos atžvilgiu yra pats moderniausias pasaulyje.

Kodėl reikalingas konduktorius,

klausia žmonės. Iš tikrųjų, jis nėra reikalingas pagrindinei kontrolei. Bet jeigu koks žmogus apalęs nukristų ant bėgių, šiuo metu nėra priemonių elektroninėms sistemai nelaimės pranešti automatiškai būdu. Konduktorius gali traukinį sustabdyti, duodamas signalą automatinėms stabdžiams. Stabdymo greitis toks, kad keleiviams būtų kuo mažiau nepatogu. Normaliai traukinys sustoja labai švelniai, nors tarp stočių galėtų išvystyti net 100 km greitį. Konduktorius gali taip pat pastebėti dūmus ar kokį kitą atvejį. Centras telefonu ir radiju gali susisiekti su visais traukiniais ir visomis stotimis, o dar yra visa eilė televizijos aparatų, kurie seka žmonių judėjimą, patarnavimą bilietų langeliuose ir panašiai.

São Paulo MetrŌ per valandą gali pervežti 40.000 žmonių traukiniuose kas 90 sekundžių po 6 vagonus. Srovė yra tiesioginė, 750 voltų, perduodama per trečią bėgį. Dviejų vagonų vieneta varo keturi varikliai (motorai).

Inž. Dikinio vadovaujamas firmos skyrius šiuo metu tveda derybas ir su Rio de Janeiro požeminio traukinio bendrove, todėl jam tenka daug tarp miestų keliauti.

Sekantis PLIAS susirinkimas kviečiamas lapkričio 29 pas inž. A. Mošinskį.

MAČERNIS IR BRAZDŽIONIS- DU MISTIKAI

SKIRTUMAI IR PANAŠUMAI

Marija Saulaitytė

Mistika – atsakymas žmogui, ieškančiam ryšio dvasinėje dimensijoje su visata, amžinumu ir savimi. Nepasitenkinęs konkretumu, žmogus savo alkį paverčia ilgesiu bei įvadu į kitą plotmę, kurioje laiko ir vietos apribojimai dingę. Vis jaučiasi susivienijęs su jėga vedančia į išsipildymą (arba išnykimą), su tęstinumu, su savo neaprepiama gelme. Intuityviai pasiekdamas esmę, mistikas palieka daiktų pasaulį pirmajame žingsnyje į viziją. Jis grįžta į pojūčių pasaulį su nauja išvalga, įgyta susivienijimo patirtyje. Tikras mistinis įsijautimas reikalauja, kad asmuo pajęgtų save atverti tai paslėptai sričiai, atsisakydamas kompromisų ir viso kito, kas akina. Jis turi vis iš naujo ieškoti to, kas yra už pojūčių ir likimo. Mistika ne tiek aiškina *likimą*, kiek įrodo jo palyginus mažą svarbą, nes tai kas atsitinka, antraeilėje vietoje. Svarbiausia išsilaikyti arba nuolat rasti tikrą gilų santykį su esme.

Mačernio mistinės išvalgos procesas jo paties apibūdinamas: *Antrojoje vizijoje, pavyzdžiui, einama iš konkretaus veiksmo į abstraktų, tiesioginį supratimą, kuris keičia jo nusiuteikimą.*

Pirma: *Pasilenkiu prie žemės ir stebiu; Išiklausau; ir kitais žodžiais girdžiu.* Liesdamas pievą, rytmečio rasą, užuosdamas dirvą, Mačernis perkeliama į intuityvų pažinimą.

Antra: *Ir aš matau* – regėjimas prasideda.

Trečia: patiriama analogija tarp žemiškos idilijos ir, visuotine prasme, tobulos stovio.

*Tenai toli yra lauku,
Kur auga vien rugiai šviesių spalvu.
Kur triukšmo, gatvių purvinu
Nėra.*

Jeigu mieste spalvos kryžiuojasi, kertasi, garsai tampa triukšmu, žemė – purvu, aname pasaulyje iš žemės auga šviesus derlius. Poetas apsvaigsta dirėjose grožio dimensijose. Patyręs *nupudusio* pasaulio, jis dar stipriau išgyvena rojų.

Ketvirta: Regėjimas *Ligi širdies gelmių giliausių smelkias.* Čia nėra racionalus svarstymas. Pergyvenimas vyksta intuityviai, tiesioginiai, sumažinus atstumą tarp savęs ir objekto.

Penkta: Kaip vizijoje, taip ir poeto asmenyje įvyksta prisikėlimas. Gamta atbūnda; tuo pačiu jis kyla. Bet jam reikia grįžti į kasdienišką pasaulį.

Šešta: Jis grįžta - ne stigmatiškai džiaugtis regėjimu, bet toliau eiti *vėl žemės ilgesy. Regėjimų liepsna liepsnot.* Liepsna yra gyva, judri, keičianti ne vien apšviestą aplinką bet ir pačią ugnį. Ekstazė džiugi, bet skaudi. Lieka, vietoj statiško pasitenkinimo, dar didesnis ilgesys.

Maždaug taip, *Vizijose* vystosi mistinis momentas. *Trečiojoje vizijoje* regėjimas prasideda su skara, primenančia senolę. Senolė, kaip tėviškės laukai, ji stiprina, kai dabartis užgožus silpnina. Mistiniai susijungia su asmeniu, kuris turi tokią pat svarbą, kaip žemė ir vaikystė, nes visi šie buvo kartu patirti ir dabar pinasi jo sielos kovoje tarp lėkštumo ir gėlio, gėrio ir blogio, šviesos ir tamsos, veidmainiškumo ir tiesumo.

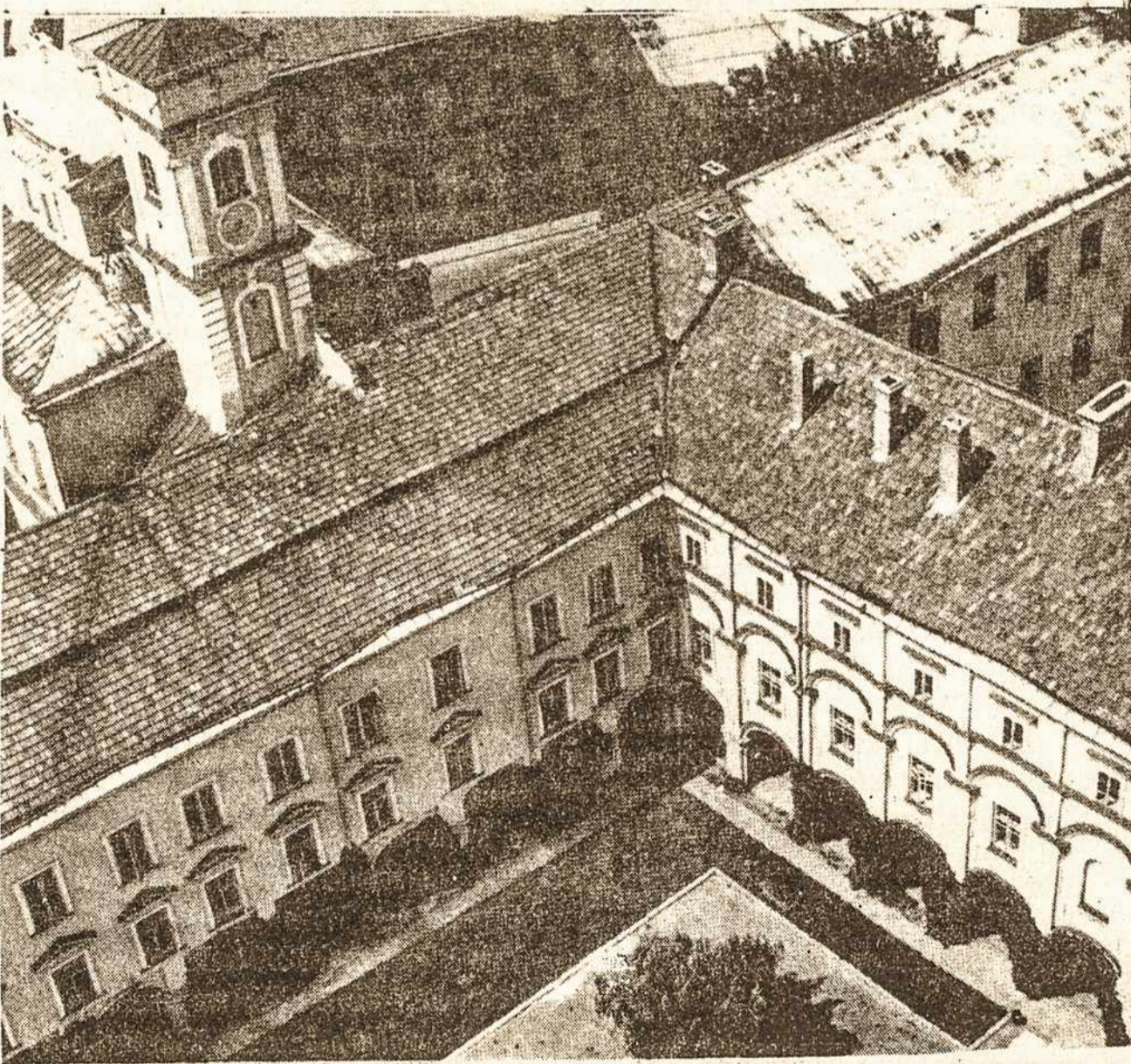
Ne visus regėjimus seka džiaugsminga, skaudi pakelta nuotaika. Kartais įgyjamas žvilgsnis į neišvengiamą tikrovę, kurioje kadaise išgyventa laimė turi tik kontrastiškos vertės – ji nešviesina tamsos pajautimo, bet ji šiek tiek atsveria, nes tai, kas yra buvę, nedingsta.

Svarbu pabrėžti Mačernio atvirumą ir tiesumą. Savo mistikos jis netalpina į formules ir frazes, kurios būtų tą momentą nenuoširdžios. Jis iš naujo regi ir naujai išreiškia, nors tuo didina neprislopintą egzistencinį liūdesį.

Ketvirtosios Vizijos pirmojoje dalyje prisimenamas sekmadienis, kada paukštis, nešas bauginančias savokas, aptemdė ramų vaiko ir senolės bendravimą. Senolė nepaneigė skausmo, bet žadėjo nuo jo vaiką ginti ir jį ramino, sakydama, kad *tie erdvėj paklydę paukščiai, Čia žemėj lankosi retai.*

Vaiko jautrumas vystėsi (jautrumo reikia mistikai). Antrojoje dalyje sustojama dabartyje. Anas sekmadienis dingęs. Jis kartais suspindi, drauge su džiaugsmu, poeto gyvenime. Anas paukštis (nerimas, ilgesys) atklysta, tačiau, *Ir meta didelį sparnų šešėlį mano džiaugsmo vidurin.*

Sakydamas, kad anų dienų šviesos neužtenka jo sielos audroms nugalėti, poetas yra tiesus. Nauji reikalavimai, pareigos, problemos, išvalgos didina jo nerimą. Vis prisimena be kartumo – tik su liūdesiu, jausdamas artėjantį vakarą. Dalis Mačernio stiprybės ir jo aktualumo šiems laikams yra, kad jis dirbtinai neuždengia dabarties: kas yra, yra. Tai

Senieji Vilniaus universiteto rūmai. Dar tebesvarstoma, kas juose įsikurs, kai bus užbaigtai nauji Antakalnyje.

MAČERNIS ... (iš 7 psl.)

reikia išgyventi pilnai. Kas buvo, pasilieka, bet neiškreipia dabarties.

Šeštoj Vizijoj sapne išgyventas sutikimas su senole (ir tuo - žeme) jį atgaivina. Jame, kaip rytą kaime, *gimé darbas. Dirbančiųjų eilén ir ašen įsijungti nuskubėjau*

Pier pievų lygumas plačias.

Mirusi senolė jį supranta, kaip ir žemė. Nors daug kas yra jam atsitikę, esminis susijungimas su tikruoju santykiu (senolės - žemės) yra pastovus nenugalimas.

Ir žemė pro rąsas, lyg džiaušmo ašarom užlietas veidas, Spindėjo nemirtinga, išdidi.

Poetas gali veikti, kurti, kadangi jis regėjo. Jis regėjo ir palietė gyvybės šaltinį. Vieništumas kasdieniame gyvenime mažesnis už išgyventą vieninumą. Tuo jo kasdienis gyvenimas įprasminamas, pakeičiamas.

Penktoj Vizijoj poetas mato artojų šeimas ir regi jų didesnę prasmę. Galvodamas apie juos, Mačernis supranta žmonių tikrąją vienybę: *Gyvenk per mus, kad mes galėtum amžinai gyventi per tave.* Jis suranda sau vietą tarp žmonių, kurių *sielos - aiškios, šviesios, lyg mažų vaiku.*

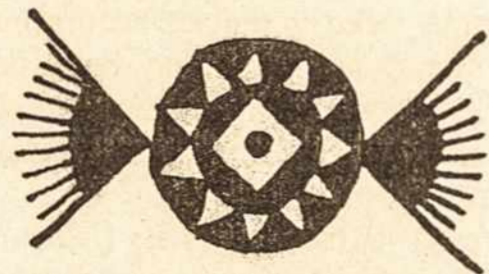
Mieste kitokie žmonės, ir jis kitoks.

Per daugel metų jie įprato saulén nepažvelgt, nepažiūrėti, Sukniubę po dienos našta. Ją taip, užgesdama iš léto, Išblėso džiaušmo ir tikėjimo šviesa.

Mieste poetas neišgyvena sintezės. Matomi veidai neįveda regėjimo. Priešingai, jie aptemdo akis. Poetas net savęs nebepažįsta, savin nebegali tiesiogiai įeiti. Jo žvilgsnis krypta pabaigon, rudenin, rezignacijon.

Reiškia, jo mistikai reikia sąlygu, ir kai kur ji neįmanoma. Ne visur ir ne visad žmogus siekia aukštumas. Arbitrumė, fragmentiškume ir jis pradeda dilti.

Nepaprastai gražus saulėleidis jį gydo. Staigiai žemdirbių vizija perima jo sielą. Jis vėl jaučia gyvybę, jėgą, norą dirbti. Vėl jaučia savo vietą. Jis neturi temti ir džiūti izoliacijoj: jo regėjimas sudabartina visų laikų su žeme susijusių lietuvių gyvastingumą ir teka į jį. Jame auga *žodis*: apimtas visa, o labiausia žemdirbių tėvynės kalvas ir laukus. Mačernio mistika ne savin nukreip-

ta. Per ją jis santykiauja su kitais. Jo žodis gali išreikšti jų tylą, kaip jų kraujas teikia jam gyvybės. Jo vizija yra visų vizija, nes jis auga iš kitų - ne vien iš jo - ir ji išreiškia kitiems. Kad ją tikrai galima būtų suprasti - svarbiau: pergyventi, reikia nebijoti tiesaus žvilgsnio ir į pačią regimą esmę ir į supančią tikrovę. Mačernio mistika kyla iš vidaus, veržiasi per patirtį į visuotinumą, nieko negarantuodama, iš anksto nenustatydamas savo regėjimo krypties, nei apimties. Parinkau *vizijas*, nes jose aiškiai (tik, kiek toks dalykas gali būti aiškus) aptariamas mistinis pergyvenimas. Jis lydi Mačernio netuose ir ki-

tuose eilėraščiuose, tačiau juose formos griežtumas, simbolių abstraktumas sukomplikuoja analizę. Jo mistikai suprasti *vizijos* svarbiausios.

Brazdžionio mistika tuo panaši į Mačernio, kad kyla iš lietuviško-kriščiūnioniško fono. Panašumas tuo baigiasi. Mačernis ir Brazdžionis yra tiek toli vienas nuo kito, kaip pamažu išsiskleidžia, su žeme sujungtas pumpuras nuo didelės, įvairiaspalvės nuskintos gėlės. Mačernio vizija susikaupusiam skaitytojui teikia išvalgos į savo žmogišką padėtį. Brazdžionis sujaukina minią, formuluodamas jos jausmus ir jos misiją, bet susikaupusį skaitytoją apvilia, nes bendrai paėmus, jis negali jausti į Brazdžionio viziją. Brazdžionis pradeda nuo apriori nustatytų duomenų: tautinių, religinių, žmogiškų, į kuriuos jis save (ir tautą) įtarpina. Jame jaučiama drąsa, liudysys, džiaušmas, bet šie įvesti į viziją, o ne iš jos kyla. Atrodo, kad Brazdžionis save sutapatina su universaliumis grumtynėmis (tai yra, gal, tam tikra mistika), bet tikrasis žmogiškasis konfliktas, vykstantis privačiose naktys ir rudenys, tose grumtynėse neturi vietos arba yra panaudojamas kitiems tikslams.

Šios rūšies mistika yra apgauli. Pirmia, visos su ja susijusios frazės gali būti išmuktos ir mikliai naudojamos; ant- ra, tos pačios frazės

gal slepia tikrą mistiką, gilų asmenišką išgyvenimą.

Brazdžionio poezijoje galima sekti tautos eigą nuo maždaug 1925 metų iki apsigyvenimo tremtyje. Tada išgyvenimai buvo dramatiški, ir žodžiai galėjo būti skambūs, *vieši*. Tada - tremty - ir mums buvo lengva įsijungti į Brazdžionį; tik neaišku - ar į jo viziją, ar į jo jausmus?

Tarp vizijos ir jausmų yra didelis skirtumas. Vizija apima visą žmogų; jausmai yra kintama dalis. Jausmams pasikeitus, jų išraiška keičiasi. Ir vizija, kad ji maitintu, turi būti nuolat atnaujinama drąsiu žvilgsniu ir pilnu išgyvenimu.

Gal Brazdžionis kada nors regėjo Lietuvą, lietuvių tautą, Kristų, dangų ir žemę. Gal jo ekstazė autentiška. Bet to neužtenka. Reikia vėl grįžti savin, vėl regėti. Kitaip skurdu, siaura, tuščia.

Jeigu neklystu, manydama, kad Brazdžionis pradeda ne nuo savęs ar objekto, kaip Mačernis, bet nuo priimtų tiesų, turiu testuoti: tos tiesos gal irgi kitaip svarbios šiandien; gal kitos tiesos kankina žmonijos sielą; gal kai kas turėjo būti pakeista, kad būtų nuoširdu.

Brazdžionio poezijoj nerandu vidi- nio augimo. Yra variacijų, yra kontrastų ir ispūdingų vaizdų. Bet kad būtų pilnėjimas, skleidimasis (kaip Mačernio

po regėjimo) - to neįaučiu. Paskutiniuose eilėraščiuose daugiau kartumo ir retorikos. Tai neliudija vizijos gavimimo.

Gal tai atsitinka poetui perėjus pranašo rolę, tapus *viešu* žmogumi. Retas mistikas gali save ta prasme suobjektivinti, neprarasdamas kontakto su tyliuoju, tikruoju *aš*. Retas gali išlaikyti save reikalingoje tyloje mistikai, jausdamasis, kad turi, neretai patriotinei ar religinei progai pasitaikius, atžymėti *viešą* pergyvenimą.

Brazdžionis dažnai minėjimuose deklamuojamas. Analogiškai, tie minėjimai irgi neturi prasmės, jei nėra paremti giliu, asmenišką išgyvenimu - kaip ir patriotinė poezija. Brazdžionis nemažai skaitomas *namie* - dvasia kyla jo rimuose, jo šauksmuose ir nostalgijoje. Pranašas, tačiau, nebūtinai yra mistikas. Pranašas, graikiška prasme, kalba už kitą; jis nebūtinai pats siekia esmę.

Žemė Brazdžioniui dažnai nėra dirva, sėkla, linas, bet žemė religinė konotacija: bandynių arena. Tokia žemė išryškina moralinius konfliktus, bet išvalga turi būti remiama jos išsižadėjimu. Eilėraštyje *Tarp žemės ir dangaus* (1925) sakome žemei: *Tu - motina mana, O aš - sūnus ne tavo.* Pasirenkama būti sūnumi Tėvo (Dievo), nors žemės kančia *mane kasdien svaigina*. Jeigu Brazdžionio regėjimas priklauso persikimui iš savęs į Dievą, bandant žemę nustumti, jis tą momentą neprieinamas kito įsitikinimo mintytojui. Dogma išodinta atviro regėjimo vietoj nebūtinai išsukia gilų galvojimą ir mistinį išgyvenimą.

Ugninis stulpas (1936 m.) primena dieviškąją, žydus vedusią apvaizdą. Eilėraštyje persunktas hiperbole: *Kieno gyvenimas, kaip aukštas ugnies stulpas, Tautų tautoms nušvietęs švies ir taip toliau.* Hiperbolė rizikinga priemonė: kad ji būtų efektinga, t.y. liudytų išvalgai, ji turi turėti ir subtilią reikšmę. Čia viskas šviesu, grandioziška. Priedo, eilėraštyje apibūdinami *Matau, kas elgetų nedaliai klius - matau - žinomi ir nuskriausti žmonės. Laukiama kokios išvados. Išvados, kaip tokios, nėra:*

Matau aš šviečiantį ugninį stulpą, Į mano veidą puola spinduliai, Akis užmerkiu ir, ugnies šviesa apstulbęs, Einu, kur žemė neša, o kur veda mus dangaus keliai.

Išvada truputį nelogiška. Šalia to, regėjimas nieko neatsiekia - nieko gilesnio neišvalgia; sunku surasti santykį tarp *aš* ir *mes*, nors jie paskutinėj eilutėj sujungti.

Eilėraštyje *Trys vizijos* (Šaukiu aš tautą, 1941 m. rinkinyje) matomi trys regėjimai: lietuvis praeityje, dabartyje, ateityje. Ir vėl tarp regėjimų ir išvados nėra ryšio. Ieškojės lietuvi praeityje, poetas teranda kapus. Ieškojės dabartyje, irgi nieko neranda tik rauda, bet neaišku, kieno kaltė. Ieškojime ateityje staiga lietuvis atgyja. Iš kur? Jeigu iš žemės, kurion nukrito pirmieji regėjimai dviprasmiški, neaiškūs. Ateisiantieji *Be keršto, neapykantos, be melo, be klastos*. Tam pagrindo irgi nebuvo duota, ir toks perdėjimas pradeda nenuoširdžiai skambėti. *Tave regiu. Keliaujantį vienu taku į vieuą dieną didžią Vienu darbu, vienos minties, vienos savos tautos.*

Iš kur net *tauta*? Paskutiniame posme egzaltuotai nuskamba didelė ir šviesi diena, ir paskutinytis raginimas *Pakilk, žmogau retoriniai užbaigia vizijas.*

Kartoju, gal buvo vizija, bet jos išraiška išvedama į poetines priemones be santykio su pačia vizija. Vizija neperduodama, jei ji iš tikrųjų buvo.

Vizija (Šiaurės pašvaistė, 1947) irgi liudija nelogišką regėjimą. Jausmingai regima tėvynė, žodžiais, panašiais į Mačernio, išsireiškima - *vasara, dirva, žiedas, saulė*. Jie visi kažkaip nuo žemės atskirti, neturi žemės skonio. Vizija, kuri davė vilties, nutraukiama tipišką šaukimosi *didžiųjų tautų pasaulio viešpačiu*. Prie to prisegamas *Amžinos taikos tešviečia saulė*.

Atrodo, kad Brazdžionio skausmas, gyvenime patirtas, bijo savęs: jis sukuria sau viziją, kuri jį nuramina pažadais. Gal tie pažadai yra tikri - gal jie yra vizijos išdava - bet eilėrašty, jie skamba dirbtinai. Nors daug jo eilėraščių mus lydėjo per skaudžias dienas, man atrodo, kad, jeigu prie jų sustojame, jais pasitenkiname, užmušame savyje gilios minties ir įsijautimo pradus.

Jie mums padeda suprasti anuos laikus, bet kartais jų dogmatiškos išvados priešinasi patirčiai. Mums nėra išėjimo taško - išėjimo į regėjimą - pas Brazdžionį, nes sąlygoms pasikeitus, jo eilėraščiai lieka dokumentu, kartais didžia panorama dažnai jaudinančiu skambesiu, bet ne mistika. Jeigu skaitytojas gali priimti Brazdžionio pasaulėjautą, gal jis gali jo eilėraščiuose regėti. Bet tai yra labai didelė sąlyga.

Skaudžiai nuskamba teigimas (*Stebūklinga daina*, Vidūdienio sodai, 1961):

O aš ieškau tavo didžiai prasmei žodžių užmirštu Iš padangių ir iš pievų ir iš dangišku skliautu...

Tolstant nuo tėvynės, prisiminimai bendrėja. Nostalgija neduoda mirčiai kūno. Tuo pačiu, poetas atsiskyres nuo jį supančios gamtos - ji jo ir neįspūroja, nes jis susidomėjęs tautomis, mūsų likimu, savo pranašyste. Jeigu ištikrųjų žodžiai ieškomi gamtoj, Brazdžionio poetinė poza jam neleidžia joje ju rasti. Kur, tada kyla jo žodžiai? kaip jie rišasi su jo daina? Kaip jo daina rišasi su jo vizija?

Viskas lieka neaišku. Brazdžionio eilėraščiams neperdavęs vizijos, negalima teigti, kad ji iš viso buvo. Nors kartais išispraudžia jos švelnus šešėlis.

O po gruodo žemės, o po kapo velėna Atsilieps mūsų širdys į balsą širdies Mylimųjų kitų kitą vasaros dieną, Ir ju lūpose vėl mūsų žodžiai žydės.

Rudenio romansas.

Vidūdienio Sodai, 1961.

Gal mes pajėgsime nepasimesti skausme ir keršte ir išlaikysime savy drasų žvilgsni į amžinąją dimensiją to, kas yra. Mes esame ne publika, kuria reikia šūkais išjudinti, bet dalis gyvybe besidalinančiu žmonių. Mumyse auga regėjimai, ir tarp mūsų kyla jautrūs tu regėjimu dainiai. Gal todėl Mačernis tebėra svarbus, nors jis su mumis neklaidžiojo ir nebadavo. Jis išmoko mus regėti.

MŪSŲ ŽINIOS

PAULISTANO SPORTO KLUBO TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Spalio 9 Clube Atlético Paulistano sukvieta 12 tautybių šokių vienetų šio milžiniško klubo 75-ųjų metų sukakties proga. Trijų valandų programoje tilpo virš 35 skirtingi šokiai. Žiūrovų buvo keletas tūkstančių - jų dauguma klubo nariai ir jų svečiai.

Lietuvai atstovavo Jono Lukoševičiaus vadovaujamas „Nemunas“, spalvingai apšvieston uždengton sporto aikštėn išvesdamas 24 šokėjus, nors ir buvo paprastos dienos vakaras, kada kiti lanko mokyklas. Šoko Malūną, Čigonėlę ir Aštuonytį be pertraukos tarp šokių, jau apie 22:30 val.

Įprastiniais šokiais, kurie šiais metais jau keleta kartų įvairiose šventėse matyti, pasirodė Ispanija, Meksika, Portugalija ir Ukraina, kuri labai gyvai ir simpatiška šoko. Japonų šokėjų - vyresnio amžiaus vyrų ir moterų - buvo apie 125 masiniame eisenos šokyje, o vengrai tautinių šokių pyne kiek pakeitė, pajvairino.

Pasirodė rečiau tarptautinėse šventėse užtinkama Italija, Škotija ir Rusija, kažin kodėl rengėjų ar pačios grupės pavadinata „Sovietų Sąjunga.“

Be abejonės, vakaro sensacija buvo Izraelio šokėjai, vietoj sudėtingų žingsnių šokdami modernaus šokio stiliumi, kiekvienam šokiui apsirengę kitais drabužiais.

Tik lietuviams visos šviesos degė per visą sceną, kad žiūrovai iš viršaus matytų šokių choreografiją, figūras. Kasmet pasirodydami 30 ar daugiau kartų, nemuniečiai beveik neturi laiko naujų šokių išmokti, bet prityrę ir jaunesni šokėjai sklandžiai, nuotaikingai šoka, lengvai užimdami vietas, kurie dėl mokslo ar darbo negali įprastinėse pozicijose šokti.

Už pasirodymą klubas vadovui Jonui Lukoševičiui įteikė 1.000 kr. čekį, kuris eis į naujų tautinių drabužių fondą.

RAŠO APIE MUS

Toronto savaitraščio „Tėviškės Žiburiai“ spalio 2 numeryje išėjo keturios fotografijos iš São Paulo. Pirmajame puslapyje - Nemuno pasirodymas Japonų kultūros draugijos salėje ir „Rūtėlės“ šokėja Danutė Silickaitė Pabaltiečių parodoje, o viduriniuose puslapiuose parodos lietuvių skyriaus bendras vaizdas ir tarptautinėje šokių šventėje pas japonus Nemun-

Ketvirtoje tarptautinėje folkloro šventėje Sao Paulo mieste lietuviams atstovavo „Nemuno“ tautinių šokių vienetas. Iš kairės: Silvanija Aradzenkaitė, Kristina Valavičiūtė, vadovas Jonas Lukoševičius, Silvija Bendoraitytė, Janetė Nikitinaitė, Reinoldas Putvinskis

Kišė T. Ž

no vadovas, J. Lukoševičius, akordeonistas R. Putvinskis ir keli šokėjai.

Rugsėjo 28 d. „Noticias Populares“ laida paskyrė vieną puslapį Vilai Zelinai, įdėdamas bažnyčios ir Vila Belos mokyklos nuotraukas bei aprašydamas lietuvių koloniją. Medžiagos redakcijai pateikė Jonas Antanaitis.

Gal vieninteliame pasaulyje tik tautiniams šokiams skirtame žurnale sausio mėnesį, išeis rašinys apie Tautosakos (rugpiūčio) mėnesį Brazilijoje, apie São Paulo ir apylinkių tarptautines šokių šventes ir apie tautinių šokių, tiek kitų čia gyvenančių tautų, tiek grynai brazilų studijas ir puoselėjimą Brazilijoje. Anglų kalba leidžiamo žurnalo redaktorius Vytautas Beliajus rašo, kad iš visų P. Amerikos kraštų per žurnalo gyvavimo metus niekad nebuvo straipsnio apie Braziliją. Sausio mėn. numeryje bus ir dvi nuotraukos iš Japonų kultūros draugijos ruošiamos šventės. „Viltis“ žurnalas leidžiamas Denver, JAV.

ML REDAKCIJAI TALKA

Mūsų Lietuvos sekretorių laukiančiai vaikučio, laikinai išėjus, spaustuvinės IBM rašomos mašininės kursas lankė Emilija Petkevičius, o atliekamu laiku nuo mokyklos talkina Sofija Žūtaitė.

JACAREÍ, SP

Miesto laikraštis aprašė lietuvių Bandeirantes, Escavações e Terraplanagem, firmos savininką Aloyzą Garkauską, kuris stato bendrovės tarnautojams atostogų namus Caraguatatuboje. „Tai pavyzdys kitiems firmų savininkams, kurie taip pat turėtų suteikti privilegijų savo darbininkams, kad galėtų iš

PAIEŠKOJIMAI IŠ ANGLIJOS

- Jonas Levanavičius ir Monika Mažulytė, turintys būti Buenos Aires. Ieško Marija Žalys (17 Carlisle Pl., Bradford BD8 8AY.

- Juozas Biliūnas ir Balys Biliūnas, irgi Argentinoje. Ieško Juozas Biliūnas (21 Richmond Grove, Manchester, Eccles.)

- Ziliukaitė ir Narusevičiūtė iš Nariūnų kaimo. Ieško Jonas Ziliūnas (8 Henconner Ave., Leeds 7GB)

= Bronius Banys. Ieško Bliūdžius (84 Carfin St., New Stevenson, Scotland) ir Gudliauskas (23 Woolmer Rd., Meadows, Nottinghamam).

- Juozas Stankevičius. Ieško Vladas Stankus (928 Barnbeth Rd., Glasgow SW3, Scotland)

- Antano Igakojo įpėdinio ieško Bronius Gloveckas (23 Keeling House, Claredale St., London E2)

- Raibutienė, Kazlauskienė. Ieško Ona Steponaitytė (Talcahuano 3175, MONTEVIDEO)

- Jonas Mikalinas (gimęs 1905 m., Panevežio apskr., Nedeniškių km.) Ieško J. Valiukonis (51 Crabmill La., Coventry CV 6)

- Adomas ir Adelė Bieliauskai. Išvykę 1947 į Venecuėla. Ieško J. Valiukonis (51 Crabmill La., Coventry CV 6.)

- Ona, Vincas ir Jonas Barzdaitis (visi S. Paule). Ieško Jonas Danelevičius (20 Hodden Ave., Glasgow G45, Scotland)

- Kazys Deveikis, jo dukte turi būti gydytoja). Ieško Ona Ramonis, buvusi Gratkauskienė (10 Greenhurst Crs., Fitton Hill, Oldham LO8 2QQ)

- Sinka iš Kauno, gyvenęs Karmelituose, Pramonės gė 25, išvykęs į P. Ameriką 28-29 m., ieško Juozas Unikis (59 St. Paul's Rd., Shippley, Bradford).

- Petras Sakalauskas (duktė Vanda). Ieško Miss Magdalena Velioniškytė (95 Vaine House, Cassland Rd., London E 9).

- Antanas Kairys, iš Kauno. Ieško Jonas Stankevičius (600 Carlton Rd., Nottinghamam)

ju tikėtis sąžiningo ir ištikimo darbo,“ rašo laikraštis.

(Už šią žinutę ML dėkoja ilgamečiui skaitytojui Vincui Klimeikiai, atsiuntusiam iškarpa.)

SVEIKINIMAI

Per kun. H. Šulčą siunčia sveikinimus ir linkėjimus iš D. Britanijos: prel. Pijui Ragažinskui nuo

KVIETIMAS

Kviečiu širdingai visus draugus, drauges, pažįstamus ir kitus tautiečius dalyvauti a.a. mano vyro DOMININKO LAUCIAUS 3-se mirties metinių Mišiose spalio-outubro 26 d., sekmadienį, 17 val. šv. Kazimiero koplyčioje, R. Juatindiba 28(20), Parque da Mooca.

Velionies našlė Uršulė Laucienė

PADĖKA

Širdingai dėkojame dalyvavusiems a.a. Stasio ŽUTAUTO šermenyse, laidotuviuose ar septintos dienos Mišiose vyskupams D. Benedito Ulhoa, Dom Joel Ivo Tėvams Jėzuitams, giminėms. „Aušros“ choro choristams, draugams, bičiuliams, kaimynams ir visiems.

Maloniai prašome visus dalyvauti 30-tos d. Mišiose už velionies vėlę 25 spalio-outubro, 19 val. šv. Kazimiero koplyčioje, R. Juatindiba 28 (20), Parque da Mooca.

Aldona Zūtautienė su dukrom, sūnumi ir uošviu Simonu Kuzmicku.

Micutos (Bradford), kun. J. Šeškevičiui nuo Kubilių (Glasgow), kun. Kaz. Bėkštai nuo Myk. Balčiūno (London), nuo Zoko (Derby) ir nuo Vaitkevičienės (Bradford).

Dar linkėjimų dr. E. Draugeliui nuo skautės Julės iš Buxtenhude (dar Vokietijoje pokariniais laikais). Dabar jos adresas: Julė Steponavičiūtė, 16 Highfield Gdns, Highfield Rd., Derby, Anglija.

MŪSŲ ŽINIOS

JAPONŲ TAURĖ LIETUVIAMS

Japonų kultūros draugijos pirmininkas „Nemuno“ atstovams Reinaldai Putvinskiui ir Soniai Bareišytei spalio 10 tarptautinių vaišių metu įteikė 30-ties centimetrų taurę už pirmąją vietą rugėžio 13-14 vykusios šokių šventės varžybose „už grupės visuotinę ispūdį“ (destaque).

Jonui Lukoševičiui, kuris šokių vienetui vadovauja nuo 1971 m., įteikė diplomą ir šventės lėšų dalį.

Kitos dvi iš anksto numatytos taurės teko portugalams už gražiausią choreografiją, muziką ir darną, o japonams už originaliausius rūbus tautinius. Ukrainiečiai gavo ketvirtą, anksčiau nenumatytą premiją nes dviejose srityse laimėjo antrą, o trečioje trečią vietą. Kitos šešios grupės gavo po medalį ir pažymėjimą.

Vakarienei kiekviena tauta atnešė savų valgių ir gėrimų. Japonai bematant suslapstė krupniko butelius arba iš tuščių lašino lašelius, kad nors paragautų. Buvo dar raugintų agurkų, kopūstų, kugelio ir kitų valgių, kuriuos visi valgė japoniškais pagaliukais.

Šventėje dalyvavę 200 asmenų vakarą baigė ratelių ir žaidimais. Per abu pasirodymus Tarptautinėje folkloro šventėje balsavo apie 3500 asmenų.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DR. HELGA HERING

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão) Telefonas: 220-0439

VILA ZELINOS KERMOŠIUS
ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS – VISĄ SPALIO MĖNESĮ.
Nuo 17 iki 22 valandos.

SVEIKSTA NAMUOSE

L. K. Bendr. choro narė Monika Stasiulionienė po operacijos ir kelių dienų ligoninėje gydos namuose.

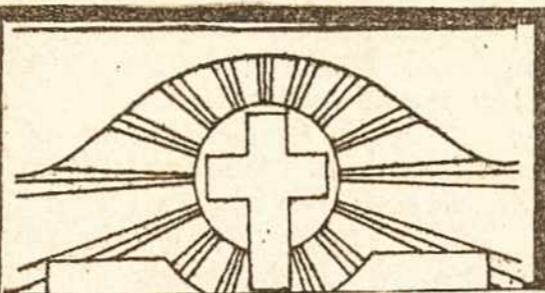
Parque Sevilha gyvenęs 90-ties metų Antanas Kujavas kiek sunegalavęs gydos marčios priežiūroje.

Kun. St. Šileika išvyko pasilsėti pajūryje.

PRASKRIDO PRO SP

Iš Buenos Aires pakeliui į Europą São Paule trumpai sustojo lietuvis inž. Karolis Bliumbergas.

Pas Jodelius dvi dieni viešėjo lietuvaitė iš Los Angeles, JAV, Danutė Tumėnaitė.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Spalio 7 sulaukęs 80 metų Vila Zelinoje mirė **ADOMAS JUŠKĖNAS**, kilme zarasietis. Nuliūdę liko vaikai Algirdas ir Valentinas su žmona Apolonija (Lapienyte). Velionis priklausė šv. Juozapo Vyrų brolijai ir buvo veiklus jos narys. Paskutiniaisiais metais dėl susilpnėjusios sveikatos jau niekur negalėjo dalyvauti. Septintos d. Mišios spalio 15, 20 val. Vila Zelinoje.

Spalio 6 aprūpintas Ligonių sakramentais Tremembé mirė **ANTANAS KAIRYS**. Brazilijon atvykęs po II-ojo pasaulinio karo. Kurį laiką dirbo su automobiliu-taksi, o vėliau kartu su A. Vinkšnaičiu turėjo statybos medžiagų sandėlį. Laidotuvų apeigas atliko kun. Juozas Šeškevičius. Palaidotas Taikos kapinėse Tabão da Serra. Septintos d. Mišios V. Zelinoje spalio 13, 19:30 val. V. Zelinoje.

Spalio 9 Vila Emoje mirė Veronika Karašauskienė. Religines apeigas atliko kun. Feliksas Jokubauskas. Septintos d. Mišios Zelinoje spalio 16, 20 val.

DANUTĖ SILICKAITĖ, „Rūtėlės“ šokėja, rodo lietuvišką kopytėlę Sao Paulo mieste, Brazilijoje, baltiečių parodoje

ML nuotrauka (T.Ž. klišė)

VEIKLOS KALENDORIUS - 1975

Spalio 18-19, Trijų kraštų Jaunimo kongreso posėdis, Porto Alegre, RS.

Spalio 19, 11:00, Rio de Janeiro lietuvių pamaldos katedros koplyčioje

Spalio 19, 14:00 val., R. Juatindiba 28, JK atstovų susirinkimas ir jaunimo studijų diena (Rytų atstovų posėdžio nebus)

Spalio 19, 16 val. Vila Zelinos bažnyčioje Sutvirtinimo sakramento apeigos.

Spalio 20, 20:30 val. JK komiteto valdybos posėdis Sąjungos būstinėje, R. Lituānia.

Spalio 25, 20 val. Literatūros ratelio pobūvis ir Z. Bačelio autobiografijos pristatymas, G. Bačelio namuose, Av. Angélica.

Spalio 26, Moksleivių ateitininkų susirinkimas V. Zelinoje.

Lapkričio 2, ypatingos Vėlinių pamaldos parapijose.

Lapkričio 15-16, Jaunimo kongreso bazaras, Sąjungos rūmuose, R. Lituānia.

Lapkričio 14-16, Trijų kraštų PLJK pasitarimas, Buenos Aires.

Lapkričio 23, „Nemunas“ šoka Persikų šventėje, Cocuera (prie Mogi das Cruzes)

Lapkričio 23, 16 val. lietuvių kalėdinis pasirodymas Praktėlių muziejuje, Ibirapueros parke.

Lapkričio 28, 20 val. PLIAS susirinkimas pas A. ir H. Mošinskius.

Gruodžio 6, nuo 15 iki 16 val., Praktėlių muziejuje Ibirapueros parke, lietuvių kalėdinę programą atlieka „Rūtėlė“.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banyš Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

MEŠINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr.
Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išėina ketvirtadienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.